

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ 15η ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΑ: Α' - Β' - Γ'**

**Αθήνα, 31 Μαρτίου 2004
Αρ.Πρωτ.: 1028225/232/0015
ΠΟΛ.: 1027**

Προς: Ως Π.Δ.

**Ταχ.Δ/νση : Καρ. Σερβίας 10
Ταχ.Κώδικας : 101 84 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Δημ. Σταθάς
Τηλέφωνο : 210 3627090
210 3610030**

**ΘΕΜΑ: Κοινοποίηση διοικητικής κωδικοποίησης των διατάξεων του π.δ.
186/1992 (Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων), των άρθρων 5, 9, 24, 25
και 38 του ν. 2523/1997 (Πρόστιμα Κ.Β.Σ.) και ν. 1809/1988
(Φορολογικοί Μηχανισμοί).**

Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών στα πλαίσια των προσπάθειών του για την ποιότητα και την ταχύτητα εξυπηρέτησης του πολίτη, για την πλήρη και ασφαλή ενημέρωση των φοροτεχνικών υπαλλήλων και των φορολογουμένων, με αφορμή τις αλλαγές που επήλθαν μέχρι και τον νόμο 3229/2004 (ΦΕΚ 38 Α'/10-2-2004), κοινοποιεί τη διοικητική κωδικοποίηση των διατάξεων:

- α)** του π.δ. 186/1992 «Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων»
- β)** των άρθρων 5, 9, 24, 25 και 38 του ν. 2523/1997 «Διοικητικές και Ποινικές Κυρώσεις στη φορολογική νομοθεσία και άλλες διατάξεις» που αφορούν πρόστιμα του Κ.Β.Σ. και
- γ)** του ν. 1809/1988 «Καθιέρωση φορολογικών μηχανισμών και άλλες διατάξεις»

**Ακριβές Αντίγραφο
Η Προϊσταμένη της Γραμματείας**

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. α) Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες
β) Οικονομικές Επιθεωρήσεις – Όλους τους
Επιθεωρητές στις έδρες τους
2. Κεντρική Υπηρεσία ΣΔΟΕ και τις
Περιφερειακές Διευθύνσεις του
3. ΕΘΕΚ
4. ΠΕΚ
5. ΤΕΚ

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Πολιτικό Γραφείο Πρωθυπουργού, Μέγαρο Βουλής, 100 21 Αθήνα
2. Βουλή των Ελλήνων, Μέγαρο Βουλής, 100 21 Αθήνα
3. Περιοδικό «ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ»
4. Π.Ο.Ε. - Δ.Ο.Υ.
Ομήρου 18 - 106 72 ΑΘΗΝΑ
5. Συντονιστική Επιτροπή και Ομάδα Έργου βελτίωσης των
διαδικασιών Φορολογικών Ελέγχων και είσπραξης
Δημοσίων Εσόδων.
6. Όλα τα Επιμελητήρια της χώρας
7. Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας
3^{ης} Σεπτεμβρίου 36, 104 32 ΑΘΗΝΑ
8. Αποδέκτες πίνακα Β'
9. Αποδέκτες πίνακα Γ'
10. Αποδέκτες πίνακα Δ'
11. Αποδέκτες πίνακα ΣΤ'
12. Αποδέκτες πίνακα Ζ'
13. Αποδέκτες πίνακα Η' εκτός των αριθμ. 11, 12
και του 14 αυτού
14. Αποδέκτες πίνακα Θ'
15. Αποδέκτες πίνακα Ι'
16. Αποδέκτες πίνακα ΙΑ'
17. Αποδέκτες πίνακα ΙΒ'
18. Αποδέκτες πίνακα ΙΔ'
19. Αποδέκτες πίνακα ΙΕ'
20. Αποδέκτες πίνακα ΙΣΤ'
21. Αποδέκτες πίνακα ΙΖ'
22. Αποδέκτες πίνακα ΙΗ'
23. Αποδέκτες πίνακα ΙΘ'
24. Αποδέκτες πίνακα ΚΑ'
25. Αποδέκτες πίνακα ΚΒ'
26. Ειδικό Νομικό Γραφείο Φορολογίας
Υπουργείου Οικονομικών
Ακαδημίας 68 – 106 76 ΑΘΗΝΑ

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέων
4. Γραφείο κ. Ειδικού Γραμματέα ΣΔΟΕ
4. Γραφεία κ.κ. Γεν. Δ/ντών
5. Όλες τις Δ/σεις Φορολογίας - Τμήματα και Αυτοτελή Γραφεία
6. Δ/ση Οργάνωσης
7. Δ/ση Ελέγχου
8. Δ/ση Μητρώου
9. Δ/ση Διοικητικού
10. Γραφείο Επικοινωνίας και Πληροφόρησης Πολιτών
11. Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων (20 αντίγραφα)
12. Γενική Δ/ση Οικονομικής Επιθεώρησης –
Θεμιστοκλέους 5 – 101 84 ΑΘΗΝΑ
13. Δ/ση 15η Βιβλίων και Στοιχείων
 - α) Γραφείο κ. Δ/ντή
 - β) Τμήμα Α' (20 αντίγραφα)
 - γ) Τμήμα Β' (20 αντίγραφα)
 - δ) Τμήμα Γ' (5 αντίγραφα)
14. ΚΕΠΥΟ - TAXIS

Η.Π.: 22.3.2004/Ε.Μ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ι. ΚΩΔΙΚΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Π.Δ.186/1992 (ΦΕΚ.84/Α΄/26.05.1992)

Όπως ισχύει (Κωδικοποίηση)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο: 1	Αντικείμενο Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.....	2
Άρθρο: 2	Υπόχρεοι σε τήρηση βιβλίων και στοιχείων.....	2
Άρθρο: 3	Διάκριση επιτηδευματιών. Έννοια χονδρικής και λιανικής πώλησης. Έννοια είδους	5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΒΙΒΛΙΑ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΩΝ

Άρθρο: 4	Ένταξη επιτηδευματιών σε κατηγορία τήρησης βιβλίων	5
Άρθρο: 5	Βιβλία πρώτης κατηγορίας.....	8
Άρθρο: 6	Βιβλία δεύτερης κατηγορίας.....	8
Άρθρο: 7	Βιβλία τρίτης κατηγορίας.....	10
Άρθρο: 8	Βιβλίο αποθήκης, παραγωγής – κοστολογίου.....	11
Άρθρο: 9	Έννοια υποκαταστήματος. Βιβλία υποκαταστήματος.....	15
Άρθρο: 10	Πρόσθετα βιβλία.....	17

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΩΝ

Άρθρο: 11	Δελτία αποστολής. Δελτία εσωτερικής διακίνησης επιχειρήσεων επεξεργασίας.....	22
Άρθρο: 12	Τιμολόγια. Εκκαθαρίσεις.....	24
Άρθρο: 13	Αποδείξεις λιανικής πώλησης αγαθών. Αποδείξεις παροχής υπηρεσιών.....	28
Άρθρο: 13α	Ειδικά στοιχεία.....	31
Άρθρο: 14	Αποδείξεις αυτοπαράδοσης.....	31
Άρθρο: 15	Αποδείξεις δαπανών.....	32
Άρθρο: 16	Έγγραφα μεταφοράς.....	32

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ, ΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Άρθρο: 17	Χρόνος ενημέρωσης βιβλίων.....	35
Άρθρο: 18	Τρόπος ενημέρωσης των βιβλίων και έκδοσης των στοιχείων.....	38
Άρθρο: 18α	Εναρμόνιση των όρων που επιβάλλονται στην τιμολόγηση με την οδηγία 2001/115 /ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	40
Άρθρο: 19	Θεώρηση βιβλίων και στοιχείων.....	44
Άρθρο: 20	Υποβολή φορολογικών στοιχείων για διασταύρωση.....	45
Άρθρο: 21	Τόπος τήρησης βιβλίων και στοιχείων. Χρόνος διαφύλαξης αυτών.....	47

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Άρθρο: 22	Μηχανογράφηση γενικά	49
Άρθρο: 23	Υποχρεώσεις χρηστών. Τεχνικές προδιαγραφές λογισμικού.....	49
Άρθρο: 24	Χρόνος και τρόπος μηχανογραφικής ενημέρωσης των βιβλίων και έκδοσης των στοιχείων.....	50
Άρθρο: 25	Ειδικές διατάξεις.....	53

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Άρθρο: 26	Διαχειριστική περίοδος.....	55
Άρθρο: 27	Απογραφή.....	56

Άρθρο:	28	Αποτίμηση στοιχείων απογραφής.....	57
Άρθρο:	29	Ισολογισμός. Αποτελέσματα χρήσης.....	61

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΚΥΡΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ. ΑΠΟΡΡΗΤΟ

Άρθρο:	30	Κύρος και αποδεικτική δύναμη βιβλίων και στοιχείων.....	62
Άρθρο:	31	Απόρρητο βιβλίων και στοιχείων.....	67

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρα:	32,33,34	Παραβάσεις πρόστιμα.....	67
Άρθρο:	35	Διοικητικές και ποινικές κυρώσεις.....	67

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο:	36	Δικαιώματα του προϊσταμένου της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας.....	68
Άρθρο:	37	Επιτροπή Λογιστικών Βιβλίων.....	72
Άρθρο:	38	Δικαιώματα Υπουργού Οικονομικών.....	75

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ – ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο:	39	Μεταβατικές διατάξεις.....	77
Άρθρο:	40	Έναρξη ισχύος.....	80

II. Ν.2523/1997 (ΦΕΚ 179Α΄) – Άρθρα 5,9,24,25 και 38 (Κωδικοποίηση)

Άρθρο:	5	Πρόστιμα για παραβάσεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.) – Αντικειμενικό σύστημα.....	82
Άρθρο:	9	Επιβολή προστίμων - Διοικητική επίλυση της διαφοράς.....	91
Άρθρο:	24	Γενικές και μεταβατικές διατάξεις.....	92
Άρθρο:	25	Καταργούμενες και διατηρούμενες διατάξεις.....	94
Άρθρο:	38	Έναρξη ισχύος.....	95

III. Ν.1809/1988(ΦΕΚ 222 Α΄ 05.10.1988) (Κωδικοποίηση)

Καθιέρωση Φορολογικών Μηχανισμών και άλλες διατάξεις

Άρθρο:	1		97
Άρθρο:	2		98
Άρθρο:	3		99
Άρθρο:	4		100
Άρθρο:	5		101
Άρθρο:	6		102
Άρθρο:	7		102
Άρθρο:	8		104
Άρθρο:	9		104
Άρθρο:	9α		104
Άρθρο:	10		105
Άρθρο:	11		107
Άρθρο:	12		107
Άρθρο:	13		107